

LOGISTICS tips

อ.ธนภุต แก้วบุญ
หัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมจัดการและโลจิสติกส์
มหาวิทยาลัยบูรพา
E-mail : tanakrit.dpu@gmail.com

สินค้าคงคลังอีกหนึ่งต้นทุน ที่ไม่ควรมองข้าม

“การลดต้นทุนโลจิสติกส์ไม่ควรมองแค่เรื่องขนส่ง (Transportation Cost) เท่านั้น ควรต้องคำนึงตั้งแต่การวางแผน การจัดซื้อจัดหา กระบวนการผลิต โดยเฉพาะในเรื่องของสินค้าคงคลัง (Inventory)”

ที่ผ่านมาพอพูดถึงโลจิสติกส์คนส่วนใหญ่มักจะนึกถึงการขนส่ง (Transportation) เพียงอย่างเดียว ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วการขนส่งเป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของกระบวนการโลจิสติกส์ ดังนั้นเบื้องต้นในคอลัมน์นี้อาจจะขอพูดถึงถึงความหมายของโลจิสติกส์ก่อน

โลจิสติกส์ นั้น หมายถึงถึงกระบวนการอย่างเป็นระบบในการวางแผน (Plan) การจัดซื้อจัดหา (Source) การผลิต (Make) และการจัดส่ง (Deliver) โดยเริ่มจากการจัดการให้

ที่มา : <http://www.centerscm.org/stock-in-and-stock-out-inventory/>

วัตถุดิบ สินค้า และบริการ ผ่านกระบวนการผลิต และเคลื่อนย้ายจากต้นทางไปยังผู้บริโภคซึ่งอยู่ปลายทางได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า และเพื่อประโยชน์โดยรวมของทุกฝ่ายในองค์กร และระหว่างองค์กรที่ประกอบกันเป็นโซ่อุปทาน (Supply Chain)

ดังนั้นถ้าจะพูดถึงการลดต้นทุนโลจิสติกส์ (Logistics Cost) เราก็ควรที่จะพิจารณาทุกกระบวนการในโลจิสติกส์ซึ่งในคอลัมน์นี้อาจจะกล่าวถึงถึงต้นทุนโลจิสติกส์ (Logistics Cost) ที่สำคัญอีกตัวหนึ่งซึ่งก็คือ ต้นทุนสินค้าคงคลัง (Inventory Cost) ซึ่งจากที่อาจารย์ได้มีโอกาสเข้าไปคำปรึกษาแนะนำด้านการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานในสถานประกอบการหลายแห่งพบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ยังมีต้นทุนสินค้าคงคลังที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับยอดขาย โดยสามารถประเมินได้จากตัวเลขเปอร์เซ็นต์มูลค่าสินค้าคงคลังต่อยอดขาย ซึ่งเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญตัวหนึ่งโดยคำนวณได้จาก เปอร์เซ็นต์มูลค่าสินค้าคงคลังต่อยอดขาย = มูลค่าสินค้าคงคลังรวมต้นงวด/ยอดขายปลายงวดx100

สำหรับสินค้าคงคลัง (Inventory) หมายถึง วัสดุหรือสินค้าต่างๆ ที่เก็บไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต การขาย หรือการดำเนินงานอื่นๆ ซึ่งอาจารย์ได้แบ่งสินค้าออกเป็น 5 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1) วัตถุดิบ (Raw Material) 2) งานระหว่างทำ (Work-in-Process) 3) สินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods) 4) บรรจุภัณฑ์ (Packaging) 5) วัสดุซ่อมบำรุง (Maintenance/Repair/Operating Supplies)

สำหรับสินค้าคงคลัง (Inventory) เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับสถานประกอบการ เพราะจัดเป็นวัสดุหรือสินค้าต่างๆ ซึ่งสถาน

ทรานสปอร์ต เจอร์นัล

Transport Journal
Circulation: 50,000
Ad Rate: 1,250

Section: Logistics/-

วันที่: ศุกร์ 1 - ศุกร์ 15 เมษายน 2559

ปีที่: 19

ฉบับที่: 802

หน้า: 15(ล่างซ้าย)

Col.Inch: 50.20

Ad Value: 62,750

PRValue (x3): 188,250

ศิลปิน: สีสี่

คอลัมน์: Logistics tips: สินค้าคงคลังอีกหนึ่งต้นทุนที่ไม่ควรมองข้าม

ประกอบมีไว้เพื่อให้การผลิตหรือการขายดำเนินไปได้อย่างราบรื่น แต่การที่มีสินค้าคงคลังมากจนเกินไปอาจเป็นปัญหากับสถานประกอบการได้ ทั้งในด้านต้นทุนการเก็บรักษาที่สูง สินค้าเสื่อมสภาพ หมดอายุ ล้าสมัย สูญหาย นอกจากนี้ยังทำให้เกิดต้นทุนจม ทำให้สูญเสียโอกาสในการนำเงินไปสร้างประโยชน์ในด้านอื่นๆ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสถานประกอบการมีสินค้าคงคลังน้อยเกินไป ก็อาจประสบปัญหาสินค้าขาดแคลนไม่เพียงพอ (Stock out) ทำให้ทั้งการผลิตและการขายอาจต้องหยุดชะงัก สูญเสียโอกาสในการขายสินค้าให้แก่ลูกค้า ดังนั้นสถานประกอบการจะต้องให้ความสำคัญกับการจัดการสินค้าคงคลังให้มีประสิทธิภาพให้มีปริมาณสินค้าคงคลังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ไม่มากจนเกินไปและไม่น้อยจนขาดแคลน

สำหรับฉบับนี้อาจารย์หวังว่าผู้อ่านจะได้รู้จักกับกระบวนการโลจิสติกส์ และต้นทุนโลจิสติกส์ที่สำคัญ ซึ่งก็คือ ต้นทุนสินค้าคงคลัง มากขึ้น ตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการสินค้าคงคลัง และในฉบับนี้อาจารย์จะได้กล่าวถึง ปัจจัยที่ใช้ในการกำหนดปริมาณของสินค้าคงคลัง และตัวชี้วัดสำคัญในการประเมินประสิทธิภาพในการจัดการสินค้าคงคลัง

อ่านต่อฉบับหน้า